IL-ĠUSTIZZJA TA' ALLA U S-SALVAZZJONI

Ħarsa lejn it-tagħlim fl-Ittra ta' San Pawl Appostlu lir-Rumani

Fr Charles Buttigieg

"Issa li aħna ġġustifikati bil-fidi, għandna s-sliem ma' Alla permezz ta' Sidna Ġesù Kristu..." (Rumani 5:1)

L-Ittra lir-Rumani

L-ittra ta' San Pawl lir-Rumani ġiet miktuba aktarx f'Korintu fit-xitwa ta' bejn is-snin 57 u 58 W.K., fit-tielet vjaġġ missjunarju, qabel ma huwa reġa' lura lejn Ġerusalemm fejn ġie arrestat u mixħut fil-ħabs, u għalhekk żgur qabel ma mar Ruma fejn għadda wkoll minn Malta. Hija miktuba lill-komunità nisranija ta' Ruma, il-belt kapitali tal-Imperu Ruman, komunità waħda kbira magħmula mhux biss mil-Lhud ikkonvertiti imma wkoll minn ħafna Ġentili kkonvertiti. Huwa jurihom ix-xewqa kbira li jgħallimhom huwa ukoll dwar il-fidi ta' Kristu u l-Evanġejlu bl-inkarigu li huwa rċieva tal-*missio ad gentes*: "Jien inħoss ruħi obbligat lejn il-Griegi u Barbari, għorrief u m'humiex, għalhekk ninsab ħerqan li nxandar l-Evanġelju lilkom ukoll, li tgħammru f'Ruma" (1:14-15). Hija ittra mill-iktar solenni u li kellha influwenzi kbar fit-tagħlim tal-Knisja. Hija l-itwal ittra ta' San Pawl u fiha sittax-il kapitlu. L-ittra twasslet lill-insara ta' Ruma minn Febe li kienet djakonessa tal-knisja ta' Kenkre (ara Rum 16:1).

Ħafna studjużi jsejħu lil San Pawl bħala d-'Duttur tal-Grazzja per eċċellenza', minħabba proprju din l-ittra. Kienet strumentali għall-konverżjoni ta' Santu Wistin, u l-Konċilju ta' Trentu bbaża t-tagħlim tiegħu dwar il-grazzja, is-salvazzjoni u d-dnub oriġinali fuq din l-ittra ferm importanti. Oħrajn però bħal Martin Luteru u Kalvinu interpretaw b'mod żbaljat b'konsegwenzi negattivi xi siltiet tagħha.

Il-Qawwa ta' l-Evanġelju

L-Evanġelju ta' Kristu juri l-qawwa u l-verità ta' Alla li jisboq fuq il-qerq u l-gideb tad-dinja pagana bla qalb: "Jien ma nistħix mill-Evanġelju għax huwa l-qawwa ta' Alla għas-salvazzjoni ta' dawk kollha li jemmnu, l-ewwel tal-Lhud u mbagħad tal-Griegi. Għaliex fl-Evanġelju tidher il-ġustizzja ta' Alla minn fidi

għal fidi bħalma hu miktub: ‘il-bniedem ġust igħix permezz tal-fidi.’” (1:16-17). L-Evanġelju huwa l-qawwa li biha Alla jaħdem biex isalva lill-bnedmin, u li dejjem joffri lill-bniedem il-grazzja, bl-Ebrajk: *hen*; bil-Grieg: *charis*; bil-Latin: *gratia*: “Il-bnedmin kollha dinbu u ċċaħdu mill-glorja ta’ Alla; għalhekk issa huma jkunu ġġustifkati bil-grazzja tiegħu li jagħtihom minn rajh permezz tal-fidwa li hemm fi Kristu Ġesù” (3:23-24). Infatti fl-ewwel tmien kapitli tal-ittra, niltaqgħu ma’ dan it-trattat tal-ġustifikazzjoni. Din is-salvazzjoni hija marbuta mal-Ġustizzja ta’ Alla, salvazzjoni li ġejja mill-ħniena ta’ Alla. Huwa dan l-Evenġelju ta’ Kristu, li juri fuq kollox din l-aħbar it-tajba tal-qawwa tal-Ġustizzja ta’ Alla li timla l-qalb tal-bniedem bit-tama u mhux bil-biża’ kif ħaseb Luteru. “Għax il-fidi tiġi mis-smigħ,u s-smigħ mix-xandir tal-Kelma ta’ Kristu” (10:17).

Il-Jasar tad-Dnub

Għal San Pawl, id-dnub huwa lakuna, żball, ħtija, kif ifisser l-Ebrajk: *hata*, li jwassal għall-mewt għaliex proprju ‘tiżbalja fil-mira’; ‘ma tolqotx’ jew ‘tiżvija’ kif tfisser il-kelma Griega *amartia*. Huwa proprju dan l-atteġġjament żbaljat tad-dnub li permezz tiegħu l-bniedem jitbiegħed minn Alla u mis-salvazzjoni li ġab Kristu: “Għax il-ħlas tad-dnub hu l-mewt, imma d-don li tana Alla huwa l-ħajja ta’ dejjem fi Kristu Ġesù Sidna” (6:23). Huwa proprju meta nħallu lil ġisimna taħt il-madmad tad-dnub, il-bniedem ikun qed jiżvija tassew mill-iskop tal-ħajja tal-persuna u tal-ġisem tiegħu: “Għax jekk tgħixu skont il-ġisem, tmutu imma jekk tmewtu l-għemil tal-ġisem bl-Ispirtu, tgħixu” (8:13). Din għandha għalhekk tkun l-esperjenza tan-nisrani fil-magħmudija tiegħu li jmewwet il-ġisem tad-dnub, bil-Grieg: *sarx* u jqum bil-ġisem tassew ħaj, bil-Grieg: *soma*.

Il-Ġustizzja ta' Alla

Huwa l-iskop ta' l-Evanġelju ta' Kristu li qed ixandar Pawlu, li juri din il-Ġustizzja ta' Alla u li jgħin lin-nisrani jirbaħ il-jasar tad-dnub. Il-Ġustizzja ta' Alla, bil-Grieg: *dikaiosune Theou*, huwa ħsieb tassew importanti f'din l-ittra fejn l-espressjoni nsibuha xejn inqas minn tmien darbiet f'1:17; 3:5, 21, 22, 25, 26; 10:3 (darbtejn). Fl-Antik Testment naraw din il-Ġustizzja ta' Alla murija permezz tal-Patt li jagħmel Alla mal-poplu tiegħu u l-wegħdiet li huwa jagħmel miegħu: "Għarraf il-Mulej is-salvazzjoni tiegħu, f'għajnejn il-ġnus wera l-ġustizzja tiegħu" (Salm 98:2). Mela din il-Ġustizzja ta' Alla iktar minn xi idea ta' kundanna, trid turi l-fedeltà ta' Alla, bl-Ebrajk: *sedeqa*, mal-wegħdiet li Huwa għamel mal-bniedem għaliex huwa sadiq, ġust u l-ħniena tiegħu tinfirex għas-salvazzjoni ta' kulħadd. Mela hija ġustizzja li biha Alla jiġġustifika, jiġifieri jsalva lill-bniedem. Hija l-Ġuztizzja ta' Alla li turi l-volontà salvifika tiegħu. Permezz ta' din il-Ġustizzja ta' Alla, jingħata s-sliem u t-tama (5:1-11), il-ħelsien mill-mewt (5:12-21), il-ħelsien mid-dnub (6:1-23), il-ħelsien tal-ħolqien permezz tal-Ispirtu s-Santu (8:1-39) u s-salvazzjoni għal kulħadd (10:5-21): "Ma hemmx għażla bejn Lhudi u Grieg; Alla hu s-Sid ta' kulħadd u għani ma' dawk kollha li jsejħulu. Għax kull min isejjaħ isem il-Mulej isalva" (10:12-13).

Konklużjoni

L-Ittra lir-Rumani barra milli turina l-importanza tas-salvazzjoni, tagħtina wkoll fl-aħħar kapitli, kodiċi ta' imġiba nisranija mibinja fuq il-vera imħabba, li hija fuq kollox il-qofol tal-ħajja tal-Evanġelju: "Ħobbu lil xulxin bħal aħwa; fittxu li tistmaw lil xulxin". Din għandha tkun mela l-ħajja tan-nisrani fi Kristu, kulħadd skont id-doni u l-ministeru tiegħu sabiex iħabbrek ħalli toktor dejjem din l-imħabba nisranija: "L-imħabba ma tagħmilx deni lill-proxxmu; mela l-imħabba hi l-milja tal-liġi" (13:10). Dan huwa fuq kollox l-ispirtu ekumeniku u s-sentiment universali reliġjuż li tixtieq taspira din l-ittra tassew rikka u importanti.

Bibliografija

Chouraqui, A., *Gesù e Paolo. Figli d'Israele*, Magnano (BI) 2000.

De Boer, M.C., "The defeat of Death. Apocalyptic Eschatology in 1 Corinthians 15 and Romans 5", in *JSNTSS* 22 (1998) 93-140.

Gathercole, S., "After the New Perspective: Works, Justification and Boasting in Early Judaism and Romans 1-5", in *Tyndale Bulletin* 52 (2001/2) 303-306.

Heil, J.P., "Christ, the Termination of the Law (Romans 9:30–10:8)", in *Catholic Biblical Quarterly* 63 (2001) 484-498.

Schillebeeckx, E., *Christ. The Christian Experience in the Modern World*, London 1990.

Schlier, H., *La Lettera ai Romani*, Brescia 1982.

Son, S.-W.A., *Corporate Elements in Pauline Anthropology. A study of selected terms, idioms, and concepts in the light of Paul's usage and background*, Analecta Biblica 148, Pontificio Istituto Biblico, Rome 2001.